

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LDK kultūros profiliai: praeitis, tradicija, paveldas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Genutė Kirkienė Kitas (-i): doc. dr. Grigorijus Potašenko, doc. dr. Aurelijus Gieda, dr. Titas Krutulys, dr. Inga Leonavičiūtė	Istorijos fakultetas, Kultūros istorijos ir istorijos teorijos katedra, Kultūros istorijos ir antropologijos studijų programa, 2024

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
I pakopa	SK1	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	5-6 semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
15 ECTS	400 val.	160 val.	240 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Šiame modulyje siūloma iš naujo aktualizuoti LDK laikotarpį nūdienos pasaulyje. Jis susideda iš keturių temų - <i>LDK daugiakultūriškumas ir integraciniai procesai, LDK kasdienybė ir kulinarinis paveldas, LDK tradicija XIX ir XX a. kultūroje ir moderniose tapatybėse, Išbarstyto LDK paveldo aktualizacija ir virtualizacija.</i> Dalyko tikslas- pateikti pagrindines žinias apie LDK kultūros istorijos specifiškumą, jos tradiciją ir paveldą, akcentuojant, jog praeitis neatspėjama būsiais ir netikėtose vietose yra mūsų dabartyje. Išklause temas, studentai: - Žinos ir gebės spręsti įvairius klausimus, susijusius su LDK daugiakultūrine patirtimi ir integracijos procesais, su LDK kasdienybe ir kulinariu paveldu, su LDK tradicijos aktualizacija modernybėje; identifikuos bei analizuos literatūrą bei esminius temas šaltinius; išmanys LDK paveldo ir virtualizacijos problematiką; - Gebės savarankiškai formuoti ir analizuoti tirtinas problemas kasdienybės istorijos ir LDK kulinarinio paveldo tyrimų srityje; - Žinos ir suvoks istorinį-intelektualinį Senosios Lietuvos ir XIX – XX a. kontekstą, kuris inspiravo skirtingas. LDK tradicijos traktuotes ir matymus, fiksuos tiek istorinės kultūros, tiek akademinės istoriografijos pokyčius modernybėje ir jos tapatybės projektuose. - Gebės kritiškai vertinti dabarties įvykių ir procesų santykį su praeitimi. su skirtingomis LDK tradicijos refleksijomis ir reprezentacijomis įvairiuose senosios ir moderniosios Lietuvos tarpsniuose, sociopolitinėse sistemose ir ideologinėse tradicijose.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos istorinį - intelektualinį Senosios ir Naujosios Lietuvos kontekstą, kuris inspiravo skirtingas LDK tradicijos traktuotes ir matymus. 1. Žinos Lietuvos kultūros visumą, gebės	Paskaitų lankymas, kurių tikslas – pristatyti dėstomų temų problematiką, sudominti studentus šiuo dalyku bei pateikti mąstymo apie dėstomus	Vertinami testo atsakymai bei dalyvavimas seminaruose

nustatyti, analizuoti ir vertinti LDK daugiakultūrinius reiškinius, atskleidžiant etninę, kalbinę, religinę įvairovę akcentuojant regionų bei gyvenimo būdo stilius. Gebės nustatyti LDK visuomenės integracijos bei tolerancijos reiškinius bei jų savitarpio santykį LDK kultūroje, kritiškai vertins dabarties įvykių ir procesų santykį su praeitimi.	dalykus strategijas. Paskaitų skaitymas orientuotas į aktyvų mokymą: dėstytojai aiškiai struktūruoja dėstomą medžiagą, padėdami studentams suvokti esminius šaltinius, sąvokas, turinio dalių ryšius bei tarp jų esančias spragas, pristatydami Lietuvos daugiakultūrinius reiškinius bei integracijos procesus, LDK paveldo gyvavimo, pritaikymo bei įprasminimo formas nūdienos Lietuvoje ar šiuolaikinės istorijos požiūriu. Ruošimasis seminarams, kurių metu nagrinėjami esminiai temų šaltiniai bei aktuali mokslinė literatūra, vyksta kritiškas jos analizavimas ir vertinimas, pritaikymas bei interpretavimas šiuolaikinės istorijos kultūros aktualijų požiūriu. Konsultacijų metu padedama studentams gilintis į dėstomų dalykų problemų lauką, jos turi padėti pasiruošti savarankiškam tarpiniams atsiskaitymams.	
2. Suvoks, kaip LDK daugiakultūriškumo aspektai reiškėsi bei yra suvokiami/matomi LDK kasdienybės fenomenuose ir tyrimuose; gebės savarankiškai formuoti ir analizuoti tyrimo problemas kasdienybės istorijos ir LDK kulinarinio paveldo tyrimų srityje; apibrėžti kasdienybės istorijos tyrimų sferą, objektą ir metodus; suvoks LDK virtuvę kaip istoriškai kitusią, etnokonfesiškai įvairiakilmę ir socialiai stratifikuotą kulinariųjų žinių bei praktikų sistemą.	Paskaitose supažindinama su aktualia moksline literatūra ir užduočių formulavimu. Dalyvavimas seminaruose, kuriuose nagrinėjami esminiai kasdienybės ir kulinarijos šaltiniai, vyksta kritiškas jų vertinimas, pritaikymas bei interpretavimas šiuolaikinės istorijos kultūros aktualijų požiūriu.	Vertinamas projekto parengimas : jo aktualumo pagrindimas, tinkamų metodų parinkimas ir pristatymas
3. Žinos istorinį-intelektualinį XIX – XX a. kontekstą su skirtingomis LDK tradicijos refleksijomis ir reprezentacijomis įvairiuose modernybės tarpsniuose, sociopolitinėse sistemose ir ideologinėse tradicijose. Gebės analizuoti esminius temos šaltinius ir literatūrą, fiksuoti tiek istorinės kultūros, tiek akademinės istoriografijos pokyčius modernybėje ir jos tapatybės projektuose..	Savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, jų analizavimas, rašto darbo rašymas, bei jo pristatymas auditorijai.	Vertinamas rašto darbas – esė, jo pristatymas.
4. Suvoks ir gebės spręsti klausimus/problemas, susijusias su LDK tradicijos aktualizacija: su išbarstyto LDK paveldo laiko, vietos, išskirtinumo, prieinamumo aktualizacijos prasmėmis, su jo skaitmeninimo dabartimi, problemomis bei perspektyvomis.	Projektinio/praktinio darbo rengimas, dalyvavimas bei pasisakymai seminaruose, kuriuose išdėstoma temos turinio visuma ir aktualijos	Vertinamas praktinis darbas – prezentacija: jo parengimas, turinys ir pristatymas auditorijai

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. LDK daugiakultūriškumas ir integraciniai procesai, 3,5 kred. (doc. dr. G. Kirkienė – 28 val., doc. dr. G. Potašenko – 10 val.)	20 16 4	4 4	14 8 6				38	70	Testas, savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, analizavimas
2. Kasdienybės istorija ir LDK kulinarinis paveldas, 5 kred. (doc. dr. G. Kirkienė – 54 val.)	28	6	20				54	70	Tiriamasis, projektas, savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, analizavimas
3. LDK tradicija XIX ir XX a. kultūroje ir moderniose tapatybėse, 3,5 kred. (doc. dr. G. Kirkienė – 4 val., dr. Titas Krutulys – 14 val., doc. dr. A. Gieda – 20 val.)	16 4 6 6	6 2 4	16 6 10				38	50	Rašto darbas – esė, savarankiškas literatūros ir šaltinių skaitymas, analizavimas
4. Išbarstyto LDK paveldo aktualizacija ir virtualizacija, 3 kred. (asist. dr. I. Leonavičiūtė – 30 val.)	16	4	10				30	50	Prezentacija, savarankiškas literatūros ir šaltinių analizavimas
Iš viso	80	26	54				160	240	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas seminaruose:		Kiekvienoje temoje, seminarų metu	1-2 balai už aktyvų dalyvavimą diskusijose, naujų klausimų kėlimą bei problemų formulavimą seminaruose.
Testas	25	Atsiskaitymas 1 temos pabaigoje	1-4 balai iki struktūrinis lygmuo - studentas neįsisavina medžiagos, naudoja nereikšmingą informaciją, nepateikia prasmingo rašto darbo, jis neatitinka reikalavimų.
Tiriamasis projektas	30	Atsiskaitymas 2 temos pabaigoje	5 balai – vienstruktūrinis lygmuo, studento darbas sutelktas į vieną siaurą aspektą ir vieną nagrinėjamą
Esė	25	Atsiskaitymas 3 temos	

		pabaigoje	problematikos elementą; studentas silpnai
Prezentacija	20	Atsiskaitymas 4 temos eigoje	suvokia temos/objekto problematiškumą, nesugeba LDK daugiakultūrinius, integracinius reiškinius susieti su tradicija, paveldu, nustatyti dabarties įvykių ir procesų santykio su praeitimi.
Seminaras/Apibendrinimas		Susumavimas rezultatų modulio pabaigoje	6-7 balai - daugiastrukūrinis lygmuo – studento darbas sutelktas į keletą svarbių problematikos aspektų, tačiau, jie nėra tarpusavyje susieti. Studentas geba identifikuoti ir apibūdinti svarbiausius temos šaltinius bei istorinę literatūrą, tyrime iš dalies panaudoja kultūros studijų teoriją ir metodologiją, tačiau silpnai geba LDK daugiakultūrinius reiškinius susieti su tradicija ir paveldu. 8-9 balai - sąryšinis lygmuo – studento darbe kelios esminės dalys susiejamos ir integruojamos į visumą, detalės tinkamai susiejamos su išvadomis. Studentas gerai suvokia ir savarankiškai analizuoja esminius temas šaltinius bei istorinę literatūrą, suvokia ir geba paaikškinti istorinį-intelektualinį modernybės bei LDK sąryšių kontekstą, geba kritiškai vertinti dabarties įvykių ir procesų santykį su praeitimi, logiškai pateikia darbų tikslus ir daro pagrįstas išvadas. 10 balų – išplėtotas abstraktus lygmuo – studento darbo problematika pateikiama plačiai apibendrinta struktūra, kurioje analizuojami esminiai temas šaltiniai ir istorinė literatūra, remiamasi papildomai studijuota informacija, demonstruojami aukščiausio lygmens kognityviniai gebėjimai – studentas turi savo nuomonę, puikiai suvokia istorinio-intelektualinio modernybės (XIX-XX a.) konteksto bei senosios Lietuvos sąsajas. Sugeba analizuoti ir korektiškai įvertinti šias sąsajas; remiantis kriterijais geba kritiškai vertinti dabarties įvykių ir procesų santykį su praeitimi, geba atlikti aukšto lygio savarankišką tiriamąjį darbą, pateikti logiškai pagrįstas išvadas ar išvadų pagrindą pateikti rekomendacijas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
A. Bumblauskas	2010	Lietuvos didieji istoriniai naratyvai ir Vilniaus paveldas	Naujasis Vilniaus perskaitymas: didieji Lietuvos istoriniai pasakojimai ir daugiakultūrinis miesto paveldas	Vilnius, VU leidykla
G. Potašenko	2008	Daugiatautė Lietuva: Etninių mažumų istorija		Kaunas, Šviesa
M. Niendorf	2010	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Studija apie nacijos formavimąsi ankstyvaisiais naujausiais amžiais		Vilnius, Mintis
Sud. A. Bumblauskas S. Kulevičius, I. Skočiliasas	2017	Kultūrų kryžkelė: Švč. Trejybės šventovė ir vienuolynas		Vilnius, VU leidykla
S. Plokhly	2022	Europos vartai. Ukrainos istorija.		Vilnius: leidykla „Briedis“
A. Nikžentaitis	2015	Atminties kultūrų dialogai Ukrainos, Lietuvos, Baltarusijos (ULB) erdvėje		Vilnius: LII leidykla
Z. Norkus	2005	Senoji kultūros istorija ir naujoji kultūrinė istorija	Lietuvos istorijos studijos, nr.15	Vilnius, VU leidykla
R. Laužikas	2014	Istorinė Lietuvos virtuvė. Maistas ir gėrimai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje		Vilnius: leidykla „Briedis“
A. Streikus	2009	Vilniaus atminties vietų žemėlapis: sovietinė versija	Kultūros aktualijos, nr. 4/5, p. 54-56;	
Z. Kiaupa	2006	Lietuvos kultūros vertybių kelionės iki 1990 m.: praradimai ir sugrįžimai		Vilnius: Versus aureus
V. B. Pšibilskis (ats. red.)	2016	Alma Mater Vilnensis: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI-XXI amžiai) [kolektyvinė monografija]		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Papildoma literatūra				
T. Venclova	2001	Vilnius. Vadovas po Vilnių		Vilnius, R. Paknio leidykla
A. Gurevičius	1989	Viduramžių kultūros		Vilnius

		kategorijos		
R. Guzevičiūtė	2006	Tarp Rytų ir Vakarų: XVI-XIX a. LDK bajorų kostiumo formavimosi aplinkybės ir pavidalai		Versus Aureus
G. Viliūnas	2001	Vytauto kultas tarpukario Lietuvoje	Lietuvių atgimimo istorijos studijos, t.17	Vilnius, LII leidykla
D. Mačiulis	2005	Valstybės kultūros politika Lietuvoje 1927– 1940 metais		Vilnius: LII leidykla
Sud. V. Ališauskas	2006	Krikščionybės Lietuvoje istorija.(p. 126–143, 218–245, 285–293, 333– 335).		Vilnius: Aidai
Margarita Matulytė	2012	Czeslawo Miloszo Vilnius: tekstai ir fotografijos		Leidykla, Apostrofa
A. Pacevičius	2015	Juozapo Jurgio Hilzeno 1752-1754 metų kelionės dienoraštis		Vilnius, VU leidykla
Sud. A. Bumblauskas	2009	Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir tautiniai naratyvai		Vilnius, VU leidykla
A. Braziūnienė	2000	Senosios kartografijos rinkiniai Lietuvoje	<i>Knygotyra</i> , t. 36, p. 34-53,	https://etalpykla.lituanistika.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2000~1367156346469/datasstreams/DS.002.0.01.ARTIC/content